

Onderwerp Informatie over de actualisatie van het
standplaatsenbeleid

Steller K. Kuiper

De leden van de raad van de gemeente
Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 11 54 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk MD 12.3185533

Datum 23 AUG 2012 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij informeren wij u over de actualisatie van het standplaatsenbeleid. Wij hebben de hoofdlijnen voor de actualisatie van het standplaatsenbeleid vastgesteld met uitzondering van specifiek beleid voor de Grote Markt en Vismarkt, gelet op de recente ontwikkelingen op de Grote Markt.

Wij brengen u hiervan op de hoogte gelet op de samenhang met andere activiteiten in de openbare ruimte.

Reden van actualisatie van het standplaatsenbeleid

Het standplaatsenbeleid is verouderd en onoverzichtelijk. Er worden te vaak bezwaarschriften gegrond verklaard wegens het ontbreken van heldere beleidscriteria. Standplaatshouders en vergunningverleners weten niet goed meer waar ze aan toe zijn. Daarom stellen wij voor het standplaatsenbeleid te actualiseren. De beleidscriteria zijn een uitwerking van bepalingen uit de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Groningen.

Hoofdlijnen van het standplaatsenbeleid

De hoofdlijnen betreffen het invoeren van leges en precario voor een standplaats in plaats van huur en het handhaven van de mobiliteit van de standplaats, inhoudende dat elke standplaats mobiel moet zijn en 's nachts niet mag blijven staan.

Daarnaast leggen we vast hoe lang houders van seizoenplaatsen mogen blijven staan. We stellen specifiek beleid voor de Euroborg voor en we overwegen een adviescommissie in te stellen die aanvragen beoordeelt, net als bij de warenmarkt.

Ook stellen wij voor dat de aanvrager bij één loket zijn aanvraag kan indienen. Nu moet de aanvrager naar ROEZ voor een omgevingsvergunning en naar Stadstoezicht voor een standplaatsvergunning.

Raakvlakken met andere activiteiten in de openbare ruimte

Standplaatsen, vooral in de binnenstad, hebben raakvlakken met onder meer de warenmarkt. Enkele standplaatshouders gaan op in de warenmarkt op marktdagen. Daarnaast zijn er standplaatshouders die graag blijven staan bij een evenement. Dit is niet altijd mogelijk. Vooral in de binnenstad waar veel activiteiten in de openbare ruimte plaatsvinden, botsen belangen. Nu er in de binnenstad veel ontwikkelingen plaatsvinden zoals de bouw van het Forum, de komst van de tram en een fietspad over de Grote Markt hebben wij besloten om op dit moment geen specifiek beleid voor de binnenstad op te stellen.

De standplaatshouders uit de binnenstad betrekken we bij de ontwikkelingen van de Grote Markt en Vismarkt (Marktvisie).

Communicatie

De standplaatshouders uit de binnenstad zijn al door middel van vooroverleggen bij het nieuwe beleid betrokken. Zo zijn er plenaire bijeenkomsten en twee overleggen in klein verband geweest, waarbij standplaatshouders hun meningen en suggesties konden geven. Aan de overige standplaatshouders die een vaste plek in de stad hebben, maar ook aan de houders van tijdelijke standplaatsen, is de notitie Hoofdlijnen Standplaatsenbeleid gestuurd.

Vervolg

Het streven is dat tegen het einde van het jaar de definitieve beleidsnota wordt vastgesteld. Daarna zal er de officiële inspraak volgen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Bijlage 1

Hoofdpijnen Standplaatsenbeleid

Inleiding

Doel van het standplaatsenbeleid

Waarom willen we standplaatsenbeleid? Allereerst willen we het eenvoudiger en overzichtelijker maken. Het moet duidelijk zijn welke regels er gelden en de regels moeten weer één overzichtelijk geheel worden. Doel is ook dat duidelijker wordt voor aanvragers en verstrekkers van de vergunning wanneer een vergunning kan worden verleend en waaraan men zich te houden heeft als de vergunning is verleend.

In deze notitie zullen achtereenvolgens aan de orde komen: nieuwe definities voor standplaatsen, de standplaatsen in de binnenstad, de standplaatsen buiten de binnenstad, standplaatsen bij de Euroborg, leges en precario in plaats van huur, mobiliteit, specifieke weigeringsgronden, aanvraagtermijnen, hardheidsclausule en handhaving.

Aantallen standplaatsen.

Het gaat om gemiddeld 160 standplaatsen die over het hele jaar in de stad worden ingenomen. Uitgaand van de nieuwe definities gaat het om 50 continue standplaatsen, 100 incidentele en 10 seizoensplaatsen per jaar.

Waar willen we standplaatsen

Het liefst willen we plekken in de hele stad aanwijzen waar ondernemers, politieke partijen en promotors van goede doelen een standplaats kunnen innemen. Op basis van het maximumstelsel mogen ze dan alleen daar staan. Dit voorkomt veel administratief werk bij het aanvragen van standplaatsen. Echter standplaatsen in de openbare ruimte mogen niet zomaar geweigerd worden. De weigeringsgronden staan omschreven in de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Groningen (APVG). De weigeringsgronden bepalen waarom je op bepaalde locaties wel een plek mag innemen en op andere locaties niet. Dit moet te onderbouwen zijn op grond van de openbare orde en veiligheid en/of ter bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving. Denk daarbij bijvoorbeeld aan brandgevaar, verkeersbelemmeringen en/of het zicht benemen op monumentale gevels.

Er zijn wel locaties in de stad waarbij we kunnen onderbouwen dat er een beperkt aantal plekken wordt aangewezen waar standplaatshouders mogen staan. Dit hebben we gedaan voor de binnenstad en we stellen voor het voor de Euroborg ook te doen. Daarnaast onderzoeken we of we in meer delen van de stad plekken kunnen aanwijzen waar standplaatshouders mogen staan.

De Hoofdpijnen van het standplaatsenbeleid

Definities van standplaatsen.

We hebben straks te maken met continue, incidentele, tijdelijke standplaats en seizoensplaatsen.

Continue standplaats

Om verwarring met het begrip vaste standplaats op de warenmarkt te voorkomen vervangen we deze door de term continue standplaats. De continue standplaats is dan de standplaats die minimaal één dag per week, het hele jaar door in gebruik is. Dat zijn de meeste patat-, vis-, en bloemenverkopers in de stad. Voor deze standplaats wordt een vergunning voor onbepaalde tijd afgegeven.

Incidentele standplaats.

Tijdelijke, of dagplaats wordt vervangen door de term incidentele standplaats. Dit is elke standplaats die niet elke week minimaal één dag het hele jaar door in gebruik is. Dit kan dus een standplaats zijn die bijvoorbeeld twee maanden aaneengesloten, of elke koopzondag, of elk weekend in gebruik is.

Maar ook die één dag of een dagdeel gebruikt wordt. Deze vergunningen worden voor een bepaalde tijd afgegeven.

Tijdelijke standplaatsen en seizoensplaatsen.

De meeste standplaatsen zijn een continue of een incidentele standplaats. Er zijn daarnaast nog twee categorieën bijzondere standplaatsen, die we nu ook al kennen. Voorgesteld wordt voor deze standplaatsen de definities tijdelijke standplaats en seizoensplaats in te voeren.

De term *tijdelijke standplaats* wordt gebruikt voor standplaatshouders die wel minimaal één dag in de week het hele jaar door in gebruik zijn. Het is echter nog niet zeker dat een vergunning voor een continue standplaats kan worden afgegeven omdat het gebied waar de plek wordt ingenomen nog in ontwikkeling is. Dat kan gaan om een nieuwe wijk waarbij het nog niet helemaal duidelijk is hoe zich bijvoorbeeld verkeersstromen ontwikkelen of hoe het gebied exact wordt ingericht. Hiermee wordt vastgelegd wat in de praktijk al gebeurt. Meestal wordt een vergunning voor één jaar of twee jaar afgegeven. Daarna wordt de situatie opnieuw bekeken.

De seizoensplaats is een aparte categorie. Hieronder vallen de oliebol- en ijsverkopers. De oliebolverkopers mogen in het winterseizoen drie maanden aaneengesloten een standplaats innemen. De ijsverkopers mogen acht maanden aaneengesloten in de zomer een standplaats innemen. De vergunning wordt voor onbepaalde tijd gegeven. Voorheen werden ze gezien als vaste standplaats. Maar aangezien ze niet het hele jaar door staan is het een andere specifieke categorie.

Maximumstelsel.

Bij collegebesluit van 29 september 1998 zijn er 14 plekken in de binnenstad aangewezen waar continue standplaatsen mogen worden ingenomen. Elders in de binnenstad mogen geen standplaatsen worden ingenomen. Van deze 14 zijn er 10 in gebruik.

Gelet op de drukte in de binnenstad en ontwikkelingen in verband met de tram, het Forum en de indeling van de warenmarkt moet er besloten worden of deze plekken wel of niet kunnen blijven bestaan of eventueel verplaatst moeten worden. We willen er in ieder geval niet meer dan 10 in de binnenstad.

Daar waar mogelijk zal het maximumstelsel buiten de binnenstad uitgebreid worden en zullen er meer plaatsen in de stad worden aangewezen waar standplaatshouders moeten staan. Het maximumstelsel moet kunnen worden onderbouwd op grond van openbare orde en veiligheid. Vooral op drukke gedeelten van de stad zal een maximumstelsel kunnen gelden.

We willen alle aangewezen plekken in de binnenstad tegen het licht houden en het maximumstelsel buiten de binnenstad uitbreiden daar waar mogelijk. Recent speelt ook de Marktvisie in de binnenstad.

Adviescommissie

Op dit moment is er een wachtlijst die namen bevat van belangstellenden voor één van de 14 plekken in de binnenstad (maximumstelsel). Deze lijst is echter verouderd en werkt in de praktijk niet goed. Er staan personen al jaren op. De lijst is niet meer actueel.

We overwegen of een soortgelijke adviescommissie als bij de warenmarkt kan worden opgericht voor standplaatshouders. Er wordt dan advies gegeven over wie er in aanmerking komt voor een vrijgekomen plek in de binnenstad. We willen de ervaringen van de adviescommissie bij de warenmarkt hierbij betrekken.

Incidentele standplaatsen in de binnenstad

Er is een voortdurende stroom van aanvragen van standplaatshouders die voor korte duur in de binnenstad willen staan. Het gaat om gemiddeld 100 aanvragen per jaar.

Daar vallen veel organisaties onder die een goed doel onder de aandacht willen brengen. Om de druk op de binnenstad niet te groot te maken en om zo veel mogelijk organisaties een kans te geven, wordt voor de binnenstad, met uitzondering van de Vismarkt en Grote Markt, ingevoerd dat een incidentele standplaats niet langer dan drie dagen aaneengesloten in gebruik mag zijn.

In de binnenstad willen we dat een incidentele standplaats niet langer in gebruik mag zijn dan drie dagen achter elkaar.

Incidentele standplaatsen buiten de binnenstad

Buiten de Diepenring willen we onderzoeken of we een melding van kortdurende standplaatsen kunnen invoeren, zodat we geen vergunning meer hoeven te verlenen.

Dit in overeenstemming met het melden van kleine evenementen en het vrijgeven van venten en flyer/sampelen buiten de Diepenring (deregulering).

Maximumstelsel bij Euroborg

Bij voetbalwedstrijden in de Euroborg willen standplaatshouders graag rond het stadion een plek innemen om hun waren te verkopen. Gelet op het beheersen van de openbare orde in verband met omvangrijke publieksstromen worden rond de Euroborg standplaatsen aangewezen waar ondernemers en/of promotors van waren mogen staan. Dat betekent dat bij de Euroborg ook een maximumstelsel wordt ingevoerd. Een maximumstelsel kan worden ingevoerd als met argumenten op grond van de openbare orde kan worden onderbouwd dat het beperken van plekken noodzakelijk is.

Gelet op de gevoeligheid van (risico) wedstrijden met betrekking tot de veiligheid van het publiek zijn er voldoende argumenten om een maximumstelsel bij de Euroborg in te voeren.

Politie en brandweer hebben dit ook geadviseerd. Ook zullen specifieke eisen aan de verkoopwagens worden gesteld, zodat zij snel op last van bijvoorbeeld de politie hun standplaats kunnen ontruimen als dit uit oogpunt van openbare orde en veiligheid gewenst is. We willen een maximumstelsel invoeren bij de Euroborg en specifieke eisen stellen aan de verkoopmiddelen.

Leges en precario in plaats van huurcontracten

Op dit moment worden er vergunningen verleend voor standplaatsen en daarnaast wordt er een huurovereenkomst afgesloten voor de huur van de grond. Dit heeft als nadeel dat zowel het publiekrecht als het privaatrecht van toepassing is. Als een standplaatshouder de huur niet betaalt, kan de vergunning niet direct ingetrokken worden maar moet uiteindelijk via de burgerlijk rechter de gemeente haar gelijk halen. Als er leges wordt gevraagd voor de vergunning en precario wordt geheven voor de grond, kan er ook geregeld worden dat de vergunning wordt ingetrokken bij niet betalen. Het probleem dat er niet betaald wordt doet zich met enige regelmaat voor. Gevolg is wel dat standplaatshouders, als zij het niet eens zijn met de opgelegde leges of precario een bezwaarschrift kunnen indienen.

Met leges en precario wordt ook meer aangesloten bij het systeem voor standplaatshouders op de markt. Daar is de inning van het marktgeld geregeld in de Marktgeldverordening en is er geregeld in de Marktverordening dat de vergunning kan worden ingetrokken als de standplaatshouder niet betaald. We willen leges en precario vragen in plaats van huur.

Mobiliteit

Mobiliteit houdt in dat een standplaatshouder een verrijdbaar, of afbreekbaar verkoopmiddel heeft dat 's ochtends wordt neergezet/opgebouwd en 's avonds weer wordt weggehaald/afgebroken.

Mobiliteit is wat een standplaats onderscheidt van een kiosk of winkel. Als wij spreken over een standplaats dan bedoelen wij daarmee een mobiele kraam waar vanuit producten of diensten worden geleverd.

De mobiliteitseis is belangrijk omdat;

- Er anders sprake zou zijn van oneerlijke concurrentie met kiosken en winkels die een hogere investering eisen zoals grondverwerving en het verkrijgen van een bouwvergunning.
- De openbare ruimte waar de standplaats zich situeert ook beschikbaar moet blijven voor andere functies.
- De ruimtelijke invloed en de beleving van het uiterlijk van een mobiele kraam wezenlijk anders is dan die van een vast verkooppunt. Een mobiele standplaats wordt gezien als een "kraam", een tijdelijk verschijnsel in de openbare ruimte. Een vast verkooppunt als een kiosk heeft een permanente uitstraling en wordt ervaren als een

bouwwerk. Er is dan geen sprake meer van openbare ruimte, maar van geprivatiseerde ruimte.

- De ervaring leert dat een standplaats die niet aan de mobiliteitseisen hoeft te voldoen vaak in de loop der tijd een permanenter uiterlijk krijgt. Zo worden bijvoorbeeld de wielen weggewerkt, de luifel uitgebreid tot overdekt terras, een gedeelte van de apparatuur of opslag naar buiten verplaatst, permanente nutsvoorzieningen aangesloten, uitbouwen gerealiseerd, etcetera. De handhaving hierop wordt bemoeilijkt als niet aan de mobiliteitseis wordt vastgehouden.

De meeste standplaatshouders in de stad hebben een mobiel verkoopmiddel. Een enkeling heeft dat niet of blijft 's nachts staan. Degenen die nog geen mobiel verkoopmiddel hebben zullen na invoering van het nieuwe beleid, na een eventuele overgangstermijn van 2 jaar, een mobiel verkoopmiddel moeten hebben. Het weghalen van een verrijdbare verkoopmiddelen moet worden gehandhaafd. We willen dat de mobiliteit een voorwaarde blijft en er komt een overgangstermijn van 2 jaar voor diegenen die nog niet mobiel zijn. Er zijn op dit moment 2 uitzonderingen op grond van bijzondere omstandigheden. Zij hoeven niet mobiel te zijn. Hierover zijn in het verleden afspraken gemaakt. Het is wel de bedoeling dat als deze standplaatshouders stoppen, de eventuele nieuwe standplaatshouder wel een mobiele verkoopwagen heeft.

Specifieke weigeringsgronden

De APVG kent nog een aantal specifieke weigeringsgronden genoemd in artikel 5:19.

De belangrijkste is dat een standplaats geweigerd kan worden in belang van de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving. In samenwerking met de dienst ROEZ worden criteria ontwikkeld waaraan kan worden getoetst en met behulp waarvan kan worden afgewogen of er al dan niet verstoring is van het uiterlijk aanzien van de omgeving. Het ontbreken van invulling van dit begrip leidt tot geïntegreerde bezwaarschriften.

We formuleren beleidscriteria waarmee invulling wordt gegeven aan het begrip 'uiterlijk aanzien van de omgeving'.

Aanvraagtermijnen

We moeten aanvraagtermijnen opnemen voor het aanvragen van standplaatsen omdat sommige ondernemers (seizoenplaatsen) ver van te voren, soms zelf een jaar van tevoren, al een aanvraag indienen. Het probleem is dat dan nog niet bekend is wat er bijvoorbeeld aan evenementen in de stad plaatsvindt, en de seizoenplaats dan voor langere tijd plekken blokkeert waar ook evenementen worden gehouden. Daarnaast is voor incidentele standplaatsen een termijn van 8 weken van te voren aanvragen te lang.

We willen opnemen dat een aanvraag voor een incidentele standplaats vier weken van te voren moet worden ingediend. Daarnaast opnemen dat een aanvraag voor een seizoenplaats (ijs of olieballen) niet eerder mag worden ingediend dan drie maanden van te voren. Voor continue en tijdelijke standplaatsen blijft de aanvraagstermijn acht weken.

Hardheidsclausule

We willen een hardheidsclausule opnemen waarbij het college bij bijzondere omstandigheden kan afwijken van het beleid.

Handhaving

De handhaving gebeurt door de medewerkers van de vakdirectie Stadtoezicht van de Milieudienst. Er zal projectmatig worden gehandhaafd. Er wordt elk jaar een handhavingsprogramma voor de openbare ruimte opgesteld. Per jaar zullen steeds verschillende onderdelen gecontroleerd worden. Daarnaast zal een standplaatshouder gecontroleerd worden als daarover klachten binnen komen van burgers. Dat is nu ook zo.

Tot slot

Belanghebbenden zullen bij de uitwerking van het beleid middels inspraak worden betrokken.